

Fragment relacji świadka historii

**WŁADYSŁAW
KOSSAKOWSKI**

ur. 1936, Toustobaby

Zakres terytorialny i czasowy	Tołstobaby, Troszyn, Włóki, 1946-1947
--------------------------------------	---------------------------------------

Powojenna tułaczka rodziny w poszukiwaniu nowego miejsca do życia

Ojciec poszedł wyrobić kartę umożliwiającą nam wyjazd do Polski. Nie wiem, czy Rosjanin, czy Ukraińiec powiedział ojcu: *Jedźcie i nie śmierzcie tu nam*. Zaraz wyjechaliśmy. Do stacji było dwadzieścia albo trzydzieści kilometrów. Co mogliśmy, zabraliśmy na wóz i rano wyruszyliśmy. Dopiero w nocy dotarliśmy na stację. Załadowaliśmy się na odkryte wagony. Byłem wszystkiego ciekaw, bo pierwszy raz jechałem pociągiem. Jak wyjechaliśmy w nocy, zaczął padać deszcz. Do Lwowa było ponad sto kilometrów. Dojechaliśmy tam rano. Przez całą podróż co jakiś czas trzeba było stanąć, by nakarmić i napoić bydło i coś ugotować. Kobiety wychodziły z wagonu, rozpałały ogień i w garnkach gotowały zupę. W Kędzierzynie-Koźlu nas rozładowali i tam byliśmy tydzień. Potem pojechaliśmy w Szczecińskie, w okolice miejscowości Gryfino i Dębno, gdzie znajdowały się duże magazyny zbożowe. Tam też było pełno ruskiego wojska. Niemcy już wyjechali i tam zamieszkaliśmy. Ale jak później się ludzie dowiedzieli, że na Dolnym Śląsku osiedlili się mieszkańcy z naszej wioski, to tutaj przyjechali i zajęli gospodarstwa po Niemcach. Tam było wszystko: konie, krowy, kury, świnie, gęsi i kaczki. A myśmy zostali sami w wiosce Troszyn, w której były duże majątki, liczące tysiące hektarów. Sprzętu tam było dużo. W tym czasie zaczęli zakładać kołchozy. Ojciec powiedział: *Ja nie będę w kołchozie pracował, bo ja wiem, co to znaczy. Tam u nas na Wschodzie też były kołchozy*. I przyjechał tutaj. Znalazł duże mieszkanie, ale bez żadnych mebli, z wyjątkiem szafy trzydrzwiowej. Miejscowości nosiły wtedy inne nazwy niż obecnie. Włóki – Łuki, a Tuszyn – Kurniki, Dzierżonów, widziałem list przewozowy na wagonie, nosił nazwę Drobniszów, Sowa Góra to Dolny Dzierżonów, Mościsko to był Zgniły Most.

Data utworzenia	16 września 2024
Rozmawiał/a	Julia Pała
Redakcja	Jadwiga Horanin
Prawa	Forum Dialogu Między Kulturami